

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia września 2010 r.

**Pan
Bogusław Kotarba
Wójt Gminy
Hyżne**

LRZ-4110-01-02/2010
R/10/016

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Hyżne kontrolę ulg podatkowych w odniesieniu do wybranych podatków stanowiących dochód Gminy w latach 2008 – 2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 sierpnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia działania związane z udzielaniem ulg podatkowych stanowiących dochód własny Gminy Hyżne w latach 2008 – 2010 (I półrocze).

W kontroli ustalono, iż Rada Gminy Hyżne prawidłowo podejmowała uchwały w sprawie podatków stanowiących dochód Gminy.

Wysokość przyjętych stawek podatkowych była zgodna z kwotami określonymi w obwieszczeniach Ministra Finansów w sprawie wysokości górnych granic stawek w podatkach i opłatach lokalnych.

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy podjęła uchwały w sprawie obniżenia stawek podatku od nieruchomości, obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego, a także w zakresie stawek podatku od środków transportowych. Skutki obniżenia stawek podatkowych w 2008 r. wyniosły 127.857,65 zł, zaś w latach 2009 – 2010 (I półrocze) odpowiednio 232.460,26 zł, i 123.138,40 zł, co stanowiło 19,55%, 31,98% i 26,10% wykonanych dochodów podatkowych ogółem.

W kontroli ustalono, że Rada Gminy wprowadziła zwolnienia w podatku od nieruchomości oraz w podatku od środków transportowych, na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 ze zm.) obejmując nimi obiekty, w których prowadzona jest działalność związana z realizacją zadań gminy, należących do sfery potrzeb publicznych. Rada Gminy zwolniła również z podatku od środków transportu autobusy szkolne dowożące dzieci do szkoły oraz na pojazdy wykorzystywane do ochrony przeciwpożarowej.

W kontroli ustalono, że Wójt Gminy Hyżne dopełnił obowiązku określonego w art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) i przedłożył Wojewodzie Podkarpackiemu uchwały podatkowe Rady Gminy (z lat 2008 – 2010) w ciągu 7 dni od ich podjęcia.

Uchwały podatkowe na lata 2008-2010 przesłano w ustawowym terminie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie. W stosunku do żadnej z tych uchwał nie wszczęto postępowania w sprawie stwierdzenia ich nieważności.

W kontroli ustalono, że Rada Gminy skorzystała z uprawnienia określonego w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. *o podatku rolnym* (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.), tj. podejmowała uchwały w sprawie obniżenia cen skupu żyta ogłoszonych przez Prezesa GUS na lata 2008-2009, przyjmowanych jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy. W roku 2008, uchwałą Nr XI/68/2007 z dnia 28 listopada 2007 r. Rada Gminy obniżyła cenę skupu żyta z 58,29 zł (stawka GUS) do 35 zł za 1 q żyta. W 2009 r. obniżono stawkę z 55,80 zł do 38 zł.

W 2010 r. dla ustalenia wysokości podatku rolnego stosowano średnią cenę skupu żyta, o której mowa w art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. *o podatku rolnym*. Do wyliczenia zobowiązania pieniężnego za 2010 r. przyjmowano średnią cenę skupu 1 q żyta ustaloną na podstawie stosownych komunikatów Prezesa GUS.

W kontroli ustalono, że w latach 2008 – 2010 Rada Gminy korzystała z uprawnień do zróżnicowania poszczególnych stawek podatku od środków transportowych. Zróżnicowania dokonano w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania, przyjmując za podstawę zróżnicowania: masę całkowitą, datę produkcji pojazdu, posiadanie katalizatora spalin, reduktora, rodzaju napędu oraz liczbę osi.

W kontroli ustalono, że w latach 2008 – 2010 (I półrocze) udział dochodów z podatków w dochodach gminy wyniósł od 4,27% w 2008 r. (wykonane dochody gminy ogółem 15.295.462,40 zł, wykonane dochody objęte kontrolą 653.685,82 zł) do 4,83% w I półroczu 2010 r. (wykonane dochody gminy ogółem 9.757.622,84 zł, wykonane dochody objęte kontrolą 471.878,99 zł).

W kontroli ustalono, że w latach 2008 – 2010 (I półrocze) – organ podatkowy, udzielił łącznie ulg podatkowych w podatkach: od nieruchomości, od środków transportowych, rolnym oraz leśnym na łączną kwotę 36.243,70 zł (259 decyzji), tj.: w 2008 r. na kwotę 10.887 zł (102 decyzji), w 2009 r. 20.238,70 zł (132 decyzji) oraz za I półrocze 2010 r. na kwotę 5.118 zł (25 decyzji).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zakres stosowanych przez Wójta Gminy ulg podatkowych. W kontroli nie stwierdzono wystąpienia odmiennych rozstrzygnięć w takich samych bądź podobnych sprawach.

Wydawane decyzje w sprawie zastosowania ulg indywidualnych zawierały wszystkie elementy wymagane przepisem art. 107 kpa oraz art. 210 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.). Organ podatkowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego rozstrzygał sprawy w terminach określonych w przepisach art. 139 § 1 *Ordynacji podatkowej*, a w przypadkach, kiedy nie można było załatwić sprawy w terminie, informowano strony o tym fakcie i wyznaczano nowy termin (art. 140 § 1 *Ordynacji podatkowej*).

Analiza 28 decyzji sporządzonych przez organ podatkowy wykazała, że Urząd sporządzał protokoły, w których przedstawiał sytuację materialną wnioskodawców, bądź protokoły przesłuchania stron, w którym zamieszczono m. in. adres podatnika i opodatkowanej nieruchomości, opis sytuacji rodzinnej podatnika oraz wysokość dochodów podatnika i jego rodziny. Do ww. protokołów dołączano również: zaświadczenia o wysokości zarobków, aktualne odcinki emerytur lub rent, zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzają status osoby bezrobotnej, zaświadczenia lekarskie oraz karty informacyjne leczenia szpitalnego.

Decyzje powyższe wraz z załącznikami archiwizowane były corocznie w osobnych teczkach opatrzonych spisem spraw.

Kontrola wykazała, że w kontrolowanym okresie w Urzędzie nie była prowadzona pełna wyodrębniona ewidencja decyzji o przyznaniu lub odmownie przyznania, ulg podatkowych tj. nie dokonywano wpisów dotyczących sygnatur wydanych decyzji oraz daty wpływu wniosku.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania Urzędu w zakresie kontroli podatkowych. W kontroli ustalono, że Urząd jako organ podatkowy nie wywiązał się z obowiązku określonego przepisem art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* i nie przeprowadzał w latach 2008- 2010 (I półrocze) kontroli podatkowych u podatników podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych tj. nie prowadzono udokumentowanych protokołami własnych kontroli dotyczących podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego oraz od środków transportowych

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie - na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o podjęcie działań mających na wdrożenie kontroli związanych z naliczaniem i egzekucją podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych.

Najwyższa Izba Kontroli oczekuje od Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pan Wójt ma prawo zgłosić do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Rzeszowie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.